

მიჯაჭვულობა და სოციალური უფოთვა ახალგაზრდებში

ქეთევან ზოკერია

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე კლინიკური ფსიქოლოგიის მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

კლინიკური ფსიქოლოგია

სამეცნიერო ხელმძღვანელი : ქეთევან მაყაშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2023

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად

17.06.2023

მადლობა

სამაგისტრო ნაშრომის მომზადებისას გაწეული შრომისა და დახმარებისთვის, მინდა მადლობა გადავუხადო ჩემს ხელმძღვანელს, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორს ქეთევან მაყაშვილს, რომელიც აქტიურად იყო ჩართული ნაშრომის წერის პროცესში, მაძლევდა რჩევებს და რეკომენდაციებს.

აბსტრაქტი

წინამდებარე კვლევის მიზანი იყო სოციალური შფოთვის (SA) მიჯაჭვულობის პერსპექტივიდან განხილვა, კერძოდ კი, ზრდასრულთა მიჯაჭვულობის სამუშაო მოდელის კავშირის შესწავლა SA-თან მიმართებაში. კვლევაში ორივე სქესის, 21 წლიდან 35 წლამდე ასაკის, 137 ახალგაზრდამ მიიღო მონაწილეობა. სოციალური შფოთვის საზომ ინსტრუმენტად გამოყენებული იქნა „ლიებოვიცის სოციალური შფოთვითი აშლილობის სკალა“, ხოლო, ზრდასრულთა მიჯაჭვულობის გასაზომად „კოლინსის მიჯაჭვულობის საკვლევი კითხვარი მოზრდილებისთვის“. იგი შედგება ცვლადებისგან (*მიტოვების შფოთვა, სიახლოვე, სხვებზე დაყრდნობა*), რომლებიც იკვლევს არა მხოლოდ მიჯაჭვულობასთან დაკავშირებულ თავის არიდებას (*სიახლოვე*) და მიჯაჭვულობის შფოთვის (*მიტოვების შფოთვა*), არამედ ნდობის ფაქტორსაც (*სხვებზე დაყრდნობა*), დახმარების მოლოდინს გარემომცემებისგან. *მიტოვების შფოთვის განზომილება* წარმოადგენს სუბიექტის საკუთარი თავის მოდელს. *სიახლოვის და სხვებზე დაყრდნობის განზომილებები* წარმოადგენს სუბიექტის სხვების მოდელს. კითხვარი მონაცემების მიჯაჭვულობის სტილის მიხედვით დაყოფის შესაძლებლობასაც გვთავაზობს. სოციალურ შფოთვასა და მიჯაჭვულობის სტილებს შორის კავშირის დასადგენად გამოყენებულია პირსონის კორელაციის კოეფიციენტი; მიჯაჭვულობის განზომილებების პრედიქტორული ღირებულების გამოსავლენად გამოთვლილ იქნა მრავლობითი რეგრესია. არასანდო (შეშინებული) სტილის მქონე მონაწილეებთან სოციალური შფოთვის მაღალი მაჩვენებელი გამოვლინდა. განრიდებული არასანდო მიჯაჭვულობის სტილი და მშფოთვარე არასანდო მიჯაჭვულობის სტილი სოციალურ შფოთვისთან მიმართებაში ჰომოგენური აღმოჩნდა. რაც შეეხება, მიჯაჭვულობის მოდელის განზომილებებიდან *მიტოვების შფოთვის და სხვებზე დაყრდნობის განზომილებები* დადებითად წინასწარმეტყველებს სოციალურ შფოთვის, მაშინ როცა *სიახლოვის განზომილება* უარყოფითად.

საკვანძო სიტყვები : მიჯაჭვულობა, მიჯაჭვულობის *განზომილებები*, სოციალური შფოთვა.

This study was aimed to develop a deeper understanding of social anxiety (SA) from the attachment perspective. Main goal was to examine the relationship with SA on both attachment style and attachment dimension levels. 137 young people of both gender, aged between 21 and 35, took part in the study. For the measure of social anxiety "Liebowitz Social Anxiety Disorder Scale" was used. While for attachment "Revised adult Attachment scale collins (1996)" which contains three subscales (*close, depend, anxiety*). it is composed of items investigating not only attachment avoidance (of closeness) and attachment anxiety but also trust that close others will help in times of distress (dependence items) . The Anxiety dimension represents how the subject perceives himself (model of self). The close and depend dimensions represent how the subject perceives others (model of others). The questionnaire also offers the possibility to create Bartholomew's 4 attachment styles. To reveal the connection between SA and attachment styles, we used Pearson correlation coefficient. Multiple regression methodology was used to find the predictive value of attachment dimensions. Correlation and regression analysis showed us certain relationships of adult attachment with social anxiety. Secure attachment is positively correlated with social anxiety, while only fearful (insecure) style is negatively correlated with SA. Regarding, of the three attachment dimensions, the *anxiety and depend dimensions* positively predicted social anxiety while the *close dimension* appeared to be a negative predictor.

key words: adult attachment, attachment dimensions, social anxiety (SA)